

Verklarende toelichting

**PREMIE VOOR DE RENOVATIE VAN HET
WOONMILIEU**

in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

INHOUD

	Voorwoord Goed om te weten Termijnen	5 6 7
	Indiening van een premieaanvraag	8
	Samenstelling van het aanvraagdossier	12
	Gezinstoestand, gezinsinkomsten van de aanvrager en percentage van de tussenkomst	14
	De woning	16
	Bestekken, aannemers, stedenbouwkundige vergunningen	18
	Welke werken voor welke premies?	20
	Lijst en beschrijving van de subsidieerbare werken	24
	Werken betreffende de stabiliteit van het gebouw	25
	Dak	
	Behandeling tegen vocht, huiszwam en ventilatie	26
	Gas en elektriciteit	27
	Thermische en geluidsisolatie van muren, plankenvloeren en daken	
	Bouwschil	28
	Verwarming en sanitair	29
	Binnenhuisinrichting	30
	Geluidsisolatie	
	Regenwatertanks	
	Verbetering van de binnenterreinen van de huizenblokken	31
	Technische opvolging	
	Sociale Verhuurkantoren	32
	Ter herinnering	35

Voorwoord

Goed om te weten

Termijnen

Opgelet

Indien blijkt dat de werken aangevangen werden voordat u het ontvangstbewijs van volledig dossier ontvangen had, verliest u het recht op de renovatiepremie.

Voorwoord

- De renovatiepremie geldt voor de woning van de eigenaars. Zij moeten zich ertoe verbinden dat zij de woning betrekken zodra de werken beëindigd zijn, en gedurende een periode van minstens vijf jaar.
- De woning moet gelegen zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en moet gebouwd zijn ten minste 30 jaar vóór het jaar van de aanvraag van de premie.
- De renovatiewerken mogen niet van start gaan vooraleer de directie Stadsvernieuwing schriftelijk haar toelating gegeven heeft.
- Enkel de subsidieerbare werken worden in aanmerking genomen: zij dienen door een ondernemer volgens de regels van de kunst uitgevoerd te worden, zoals beschreven door het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf (WTCB).
- Het percentage van de tussenkomst varieert naargelang van de ligging van het goed en van de gezinsinkomsten van de eigenaar.
- Opeenvolgende aanvragen zijn mogelijk tot het plafond van 'aanvaarde werken' bereikt is. Omgekeerd bestaat er een minimumbedrag waaronder het volume van de hoeveelheid geplande werken onvoldoende geacht wordt om de opening van een dossier te verantwoorden.
- Een voorschot ontvangen is mogelijk.
- Bijzonder geval van een eigenaar die zijn goed niet bewoont: enkel indien er een overeenkomst bestaat met een Sociaal Verhuurkantoor dat de verhuur van het goed zal behartigen.

Komen niet in aanmerking voor de premie voor de renovatie van het woonmilieu

- de woningen die na renovatie te huur gesteld of niet bewoond worden of die gratis ter beschikking van derden gesteld worden;
- de delen van goederen met een andere bestemming dan huisvesting (bv. garage, berging, kelder, niet-ingerichte ruimte onder het dak, enz.);
- de woning die 'buiten de perimeter' ligt, als het gezinsinkomen van de eigenaar een bepaald plafond overschrijdt;
- de goederen beheerd door het Huisvestingsfonds, de BGHM, de Openbare Vastgoedmaatschappijen, de gemeentelijke en gewestelijke Grondregies, de OCMW's, de Maatschappij voor de verwerving van vastgoed, de bejaardentehuizen, de rusthuizen en de homes die openbare subsidies genieten voor hun infrastructuur.

Goed om te weten

- Om de premie te genieten, dient u officieel gedomicilieerd te zijn op het adres van het te renoveren goed en dit uiterlijk op de dag waarop u het formulier met betrekking tot het einde van de werken naar het Bestuur verstuurt. Bovendien dient uw domicilie er gevestigd te blijven gedurende een periode van minstens vijf jaar vanaf het ministerieel besluit voor vereffening van de premie. Gedurende deze periode kunt u het goed niet gedeeltelijk of volledig te huur aanbieden, schenken, verkopen of opnemen in een vennootschap.
- Iedere wijziging ten opzichte van de lijst van de door het bestuur aanvaarde werken moet uitdrukkelijk aangevraagd worden. Daarna moet de directie Stadsvernieuwing haar **voorafgaande schriftelijke instemming** geven. Desgevallend zal bij de aanvraag een aanvullend bestek gevoegd worden.
- Elke wijziging in de keuze van de aannemer tussen de aanvraag en de verwezenlijking van de werken dient schriftelijk aan de administratie gemeld te worden.
- Indien de door het Gewest gestelde voorwaarden niet nageleefd worden, indien verklaringen onjuist blijken of indien de werken in de aanvraag niet afgewerkt worden, zullen de bedragen die onterecht verkregen werden, terugbetaald moeten worden, vermeerderd met extra rentekosten.
- De wettelijke termijnen van de procedure worden vermeld en gerekend in werkdagen, in reeksen van 5 dagen/week. Zo niet wordt 'kalenderdagen' vermeld.
- De renovatiepremie voor het woonmilieu wordt toegekend binnen de limieten van de beschikbare kredieten op de begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- De directie Stadsvernieuwing bezorgt de wetteksten op aanvraag. Belangrijk in dit verband is dat de wetteksten van de besluiten altijd de overhand heeft op de andere documenten.
- De 'premie voor de renovatie van het woonmilieu' niet verwarren met de 'premie voor gevelverfraaiing'. Deze laatste heeft specifiek betrekking op onderhoudswerken aan de gevels. De gesubsidieerde werken en de aanvraagdocumenten zijn verschillend. Deze worden verkregen bij en beheerd door de directie Stadsvernieuwing.

Termijnen

Opgelet: indien blijkt dat de werken aangevangen werden vooraleer u het ontvangstbewijs van volledig dossier ontvangen had, verliest u het recht op de renovatiepremie.

Het ingediende dossier is **volledig**

Vanaf die dag dient u het bezoek toe te laten van een afgevaardigde van het Bestuur die eventueel de oorspronkelijke staat van de woning en de reële uitvoering van de werken controleert.

Het ingediende dossier is **onvolledig**

U ontvangt een brief die verduidelijkt welke documenten toegevoegd moeten worden.

Binnen een termijn van 3 maanden vult u het dossier aan, zo niet wordt de aanvraag vernietigd.

Vervolgens ontvangt u het ontvangstbewijs van een volledig dossier, met daarin:

- de lijst van de aanvaarde werken,
- een raming van het premiebedrag,
- de toelating om de werken aan te vatten.

Binnen de 2 jaar die volgen op het ontvangstbewijs van volledig dossier:

- moeten de werken uitgevoerd en gefactureerd worden;
- dient u het Bestuur van het einde van de werken te verwittigen door middel van het ingevulde en ondertekende formulier ad hoc, en van een kopie van de facturen opgesteld op naam van de aanvrager met vermelding van het adres van de werf.

Indien het Bestuur u aanvullende informatie of documenten vraagt, dient u daar uiterlijk binnen de drie maanden gevolg aan te geven.

Binnen de 15 dagen die volgen op de ontvangst van het formulier 'Einde van de werken' ontvangt u een schrijven van de afgevaardigde van het Bestuur met vermelding van de datum en het tijdstip van zijn inspectiebezoek, dat binnen de 30 dagen zal plaatsvinden.

Binnen de 30 kalenderdagen volgend op het bezoek ontvangt u een brief met de kennisgeving van de beslissing tot toekenning van de premie, met vermelding van het bedrag van de aanvaarde werken per post, en de berekening van de premie.

De premie wordt binnen de 30 dagen na deze brief gestort.

Vergeet niet dat u officieel gedomicilieerd dient te zijn op het adres van het gerenoveerde goed en dit gedurende een periode van minstens vijf jaar vanaf de vereffening van de premie.

Indiening van een premieaanvraag

Informatie inwinnen

- Zoekt u het aanvraagformulier, de verklarende toelichting of algemene inlichtingen?
U vindt ze via deze kanalen:

via het INTERNET: www.wijken.brussels of www.huisvesting.brussels

via de TELEFOON: 0800 40 400 – gratis nummer

via ONZE GEWESTELIJKE PARTNERS

- Homegrade
Queteletplein 7 - 1210 Brussel
Tel : 02 219 40 60 / 1810
www.homegrade.brussels - info@homegrade.brussels
- een van de lid verenigingen van het Netwerk Wonen
www.netwerkwonen.be
- indien uw eigendom opgenomen is in de erfgoedlijst, kunt u contact opnemen met de directie Monumenten en Landschappen en een 'toelage voor behoudswerken aan een beschermd goed' aanvragen.
www.erfgoed.brussels
- Wenst u gespecialiseerd advies over deze premie, neem dan zeker contact op met onze hierboven genoemde gewestelijke partners.

Indiening van uw aanvraagdossier

U mag per woning - appartement of huis - via hetzelfde aanvraagformulier een tegemoetkoming vragen in een of meerdere werkposten (zie verder in deze verklarende toelichting).

U kunt

- hetzij uw volledige aanvraagdossier indienen aan het loket "premies" van BSE, Vooruitgangstraat 80/bus 1 in 1035 Brussel, waar u onmiddellijk een bewijs van indiening ontvangt

Openbaar vervoer: trams 3, 4, 25, 55; bussen 14, 57, 58, 61; bus De Lijn; alle treinen op de Noord-Zuidverbinding. Fietsstallingen zijn beschikbaar in de omgeving van het Noordstation.

- hetzij uw volledige aanvraagdossier aangetekend versturen naar volgend adres:
Brussel Stedenbouw en Erfgoed
Directie Stadsvernieuwing
Vooruitgangstraat 80 bus 1
1035 Brussel

De directie Stadsvernieuwing van Brussel Stedenbouw en Erfgoed beheert uw dossier.

Bij koninklijk besluit van 29 september 1995 (Belgisch Staatsblad van 25 november 1995) heeft de directie Stadsvernieuwing van Brussel Stedenbouw en Erfgoed toegang tot het Rijksregister voor Natuurlijke Personen en mag zij daarbij het identificatienummer gebruiken.

In overeenstemming met de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer delen wij u mee dat de directie Stadsvernieuwing verantwoordelijk is voor de verwerking van de gegevens die u haar toevertrouwt in het kader van uw aanvraag van een premie voor de renovatie van het woonmilieu.

Deze gegevens zullen elektronisch worden verwerkt met het oog op een correct en snel beheer van uw aanvraag. U kunt te allen tijde uw gegevens raadplegen en verbeteren. (Bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Wet van 8 december 1992).

De directie Stadsvernieuwing deelt geen gegevens mee aan derden, tenzij u dit uitdrukkelijk vraagt. Uw gegevens kunnen echter wel voor statistieken gebruikt worden, zij het enkel nadat ze anoniem gemaakt en geaggregeerd werden.

Opvolging van uw aanvraagdossier

Indien u een volledig aanvraagdossier ingediend hebt, ontvangt u een ontvangstbewijs met de lijst van de aanvaarde werken, een raming van het bedrag van de premie en de toelating om de werken te starten.

Zie p. 7 voor proceduredetails en de termijnen die nageleefd moeten worden.

Indien uw dossier sinds minstens 30 dagen ingediend is, kunt u contact opnemen met

- de dienst Premies op het nummer 02 204 14 00
- of een e-mail richten tot renovatiepremies@gob.brussels

Samenstelling van het aanvraagdossier

- **Gezinstoestand, gezinsinkomsten van de aanvrager en percentage van de tussenkomst**
- **De woning**
- **Bestekken, aannemers, stedenbouwkundige vergunningen**

Opgelet

De te renoveren woning moet ten minsten 30 jaar oud zijn, vóór het jaar van de premieaanvraag.

In alle gevallen

De dienst Stedenbouw van de gemeente moet in het formulier van de premieaanvraag telkens aanduiden of voor sommige werken een stedenbouwkundige vergunning vereist is.

Indien een stedenbouwkundige vergunning vereist is, kan de aanvraag voor een renovatiepremie ingediend worden; deze zal ontvankelijk zijn indien de kopie van het attest van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning bijgevoegd wordt. Zolang de vergunning niet toegekend is, kunnen de werken echter niet starten, hoewel het mogelijk is vóór die termijn een voorschot te bekomen voor het geheel van de geplande werken. Dit dient uitdrukkelijk aangevraagd te worden bij de directie Stadsvernieuwing.

Het voorschot voorafgaand aan de vergunning wordt echter niet toegekend als het betrekking heeft op de bestemming van het goed – verbouwing van een industriegebouw naar een woning – of op de opsplitsing van een eengezinswoning in appartementen. In dat geval is steeds vooraf de stedenbouwkundige vergunning vereist.

Praktisch gesproken betekent de ontvangst door de aanvrager van 'het ontvangstbewijs van volledig dossier' de toelating om de werken te beginnen, met uitzondering van die waarvoor een vergunningsaanvraag lopende is. Bijgevolg moet voor die werken het voorschot terugbetaald worden indien de vergunning uiteindelijk niet afgegeven wordt.

Voor de Sociale Verhuurkantoren, zie p. 33.

Documenten die bijgevoegd moeten worden

- Kopie van de stedenbouwkundige vergunning of van een lopende vergunningsaanvraag
- Kopie van een overeenkomst met een architect

Gezinstoestand, gezinsinkomsten van de aanvrager en percentage van de tussenkomst

Het bedrag van de gewestelijke tussenkomst hangt af van de ligging van de woning en van de belastbare gezinsinkomsten van de aanvrager.

Op grond van het adres van de betrokken woning kunt u via de informatiekkanalen inlichtingen bekomen over het statuut van de perimeter waarin het goed gelegen is: in een gebied waar een wijkcontract van toepassing is, in de Ruimten voor Versterkte Ontwikkeling van de Huisvesting en de Stadsvernieuwing (RVOHR) of buiten deze perimeters.

Inkomensplafond	Wijkcontract	RVOHR	Buiten de perimeter
Tot € 35 782,80	70 %	70 %	70 %
Tussen € 35 782,80 en € 71 565,60	50 %	40 %	30 %
Meer dan € 71 565,60	40 %	30 %	0 %

De inkomensplafonds worden

- vermeerderd met € 5 000 indien de aanvrager en zijn echtgenote of de persoon met wie hij samenwoont, op datum van de aanvraag allebei jonger zijn dan 35 jaar.
- vermeerderd met € 5 000 per persoon fiscaal ten laste (bv.: kinderen voor wie u kindergeld ontvangt, een grootmoeder zonder pensioen, enz.). De verhoging betreft niet de echtgeno(o)t(e) of de wettelijk samenwonende. De personen ten laste zijn die welke fiscaal ten laste zijn op 1 januari van het betreffende belastingjaar.

Opmerking

Het bedrag van de renovatiepremie wordt niet berekend door bovenvermelde percentages op het totaalbedrag van de bestekken toe te passen. Voor uitleg, zie verder in de rubriek 'Welke werken voor welke premie?'

Documenten die bijgevoegd moeten worden

- **Bewijs van gezinssamenstelling, afgeleverd door het gemeentebestuur**
Dit document moet op de indieningsdatum van het dossier minder dan drie maanden oud zijn.
- **Kopie van het aanslagbiljet van de dienst Belastingen**
Om een correcte berekening te kunnen maken, dient het Bestuur de inkomsten van ieder gezinslid te kennen, ongeacht of deze personen aan de personenbelasting van de Belgische Staat onderworpen zijn of niet. De inkomsten – globaal en afzonderlijk belastbaar – die in aanmerking genomen worden, hebben betrekking op het laatste jaar waarvoor u van de Federale Overheidsdienst Financiën een aanslagbiljet ontvangen hebt. Bijvoorbeeld de inkomsten van 2016, vermeld in het aanslagbiljet in de loop van 2017. Het is mogelijk dat men verschillende kopieën van aanslagbiljetten moet bijvoegen (bv. in het geval van een koppel dat niet samengewoond heeft tijdens het jaar van de gevraagde inkomsten).

Voor wie gedurende het betreffende belastingjaar niet onderworpen was aan belastingen door de Belgische Staat:

- hetzij **een kopie van een buitenlands document dat overeenkomt met het aanslagbiljet,**
- hetzij **een kopie van een vergelijkbaar document afkomstig van een internationale instelling**
- hetzij, als de persoon geen buitenlandse inkomsten heeft, **een officieel attest als bewijs van deze feitelijke toestand.**

De woning

1. De renovatiepremies van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn enkel van toepassing op de woningen in een van de 19 Brusselse gemeenten en enkel indien u deze zelf bewoont of zult bewonen gedurende minimum 5 jaar vanaf de datum van vereffening van de premie. U moet er de eigenaar of de mede-eigenaar van zijn* (bewoner of toekomstige bewoner).

Worden dus uitgesloten: de verhuurde en de leegstaande goederen of de goederen die ter beschikking gesteld worden.

Bijvoorbeeld, een gebouw of een appartementsgebouw waarvan de eigenaar maar één van de zes bestaande woningen bewoont: een premie zal toegekend worden voor de renovatiewerken aan zijn persoonlijke woning. En in het geval van werken aan de gemeenschappelijke delen van het gebouw zal hij recht hebben op het deel dat proportioneel evenredig is met de ruimte die hij bewoont (zijn 'quotiteit'), namelijk, in dit geval, een zesde van het berekende totaal (indien de appartementen gelijke quotiteiten hebben).

Voor de aanvragen van (mede-)eigenaars die het goed niet bewonen, en van beheerders die het goed niet bewonen (die een overeenkomst gesloten hebben met een Sociaal Verhuurkantoor of SVK), zie specifiek hoofdstuk SVK.

2. Belangrijk: het te renoveren pand moet ten minste 30 jaar oud zijn in de loop van het jaar dat aan het aanvraagjaar voorafgaat.

* *De mede-eigenaar is hetzij de eigenaar van een appartement in een appartementsgebouw (de zogenaamde 'gedwongen mede-eigenaar'), hetzij de (zogenaamd gewone) mede-eigenaar van een onroerend goed dat hij bewoont, dat tevens behoort aan andere personen die het niet bewonen. De vruchtgebruikers en blote eigenaars worden als gewone eigenaars beschouwd.*

Documenten die bijgevoegd moeten worden

▪ Eigendomsstaat

- een eigendomstitel ingevuld door de Ontvanger van de Registratie en de Domeinen, met vermelding van alle eigenaars van het goed, de quotiteiten en de aard van hun rechten. Concreet dient het daartoe bestemde deel van het aanvraagformulier ingevuld te worden door de administratie van de Registratie en de Domeinen;
- of de authentieke verkoopakte of een kopie ervan;
- of een eigendomsattest, afgegeven door de notaris;

en indien de authentieke aankoopakte nog niet verleden of geregistreerd werd

- kan de aanvraag ingediend worden op grond van een kopie van de ondertekende verkoopsovereenkomst.
De premie kan evenwel enkel betaald worden indien het bestuur één van de drie bovengenoemde eigendomsdocumenten ontvangen heeft.

▪ Bouwjaar en ligging van het gebouw

- kopie van de authentieke verkoopakte indien deze de ouderdom van het gebouw vermeldt of

of

- een uittreksel uit de kadastrale legger van minder dan een jaar oud dat de datum van afwerking van het gebouw vermeldt. Dit document is verkrijgbaar bij het bestuur van het kadaster.

Bestekken, aannemers, stedenbouwkundige vergunningen

Dankzij de documenten die de aanvrager moet indienen, kan het Bestuur vaststellen welke van de geplande werken subsidieerbaar zijn (zie volledige lijst en beschrijving van deze werken in volgend hoofdstuk). Bovendien stemt de aanvrager ermee in dat een afgevaardigde van het bestuur tijdens het dossieronderzoek eventueel een bezoek brengt om de oorspronkelijke staat van de woning, de realiteit van de werken en het naleven van de vastgestelde voorwaarden na te gaan.

In geval van wijziging van de lijst van werken en/of van aannemer dient dit gemeld te worden aan het Bestuur. In het eerste geval kunnen de werken pas voortgezet worden **na zijn schriftelijke toelating**.

Voor de gedetailleerde lijst en de beschrijving van de subsidieerbare werken, zie bladzijde 25.

Documenten die bijgevoegd moeten worden

- Indien er één enkele aannemer is: het gedetailleerde bestek van de voorziene werken (waarvoor premies aangevraagd worden). Het bestek moet opgemaakt worden op naam van de aanvrager of eventueel op naam van het mede-eigendom in geval van werken aan de gemeenschappelijke delen. Het moet de volgende inlichtingen bevatten: naam van de aannemer, btw-nummer, adres, evenals de beschrijving van de gebruikte technieken, methoden en materialen.
- Indien er verschillende aannemers zijn (bv. loodgieter en dakwerker): zoveel bestekken als er aannemers zijn.
- Als aanvulling bij de beschrijving van de in het formulier vermelde geplande werken, duidelijke foto's van de te renoveren elementen (kleurenfoto's, formaat 10/15 of 13/18).

En:

Indien u een 'gedwongen mede-eigenaar' bent (eigenaar van uw eigen appartement in een gebouw waar ook andere eigenaars zijn) en u wil een aanvraag indienen voor werken aan de gemeenschappelijke delen en aan het raamwerk, dient u een kopie toe te voegen van de notulen van de Algemene Vergadering van het mede-eigendom, of van de notulen van de vervangende gemeenschappelijke vergadering waarop de beslissing om werken uit te voeren, goedgekeurd werd (met plaats en datum), of dient u elke mede-eigenaar individueel 'voor akkoord' te laten ondertekenen.

Indien u een 'gewone mede-eigenaar' bent, en ingeval de werken enkel op dit goed betrekking hebben, dienen de gewone mede-eigenaars niet-bewoners de daartoe voorziene bladzijde van het formulier 'voor akkoord' in te vullen met betrekking tot de uitvoering van de werken.

Welke werken voor welke premies?

Opgelet

In het formulier van de premieaanvraag wordt een inventaris van de werken gevraagd. Het verdient aanbeveling de beschrijving van de subsidieerbare werken grondig te lezen en eventueel uw werken aan die gegevens aan te passen.

Eerst en vooral moeten uw renovatiewerken voldoen aan bepaalde wettelijke voorwaarden om door de directie Stadsvernieuwing aanvaard te worden.

De werken moeten bijdragen tot de naleving van de minimumvoorwaarden inzake gezondheid en veiligheid in overeenstemming met het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 november 2003 tot bepaling van de elementaire verplichtingen inzake veiligheid, gezondheid en uitrusting van woningen.

Anderzijds moeten zij het comfort verhogen in het vooruitzicht dat het goed bewoond wordt; hiertoe behoren ook de werken om een oorspronkelijke toestand weg te werken die het comfort van de woning schaadt.

Het kan gaan om uitbreidingswerken en eventueel verkleiningswerken. Indien het gaat om een uitbreiding buiten het bestaande volume, mag ze niet groter zijn dan een vierde van de bewoonbare oppervlakte van het bestaand gebouw en moet ze gerechtvaardigd worden door de woonbestemming.

Er wordt geen subsidie verleend voor de werken waarbij voor en tijdens de heropbouw enkel de voor- en achtergevels en/of de mandelige muren van de woning blijven bestaan.

Bovendien kunt u bij benadering weten hoe hoog uw toekomstige premie zal zijn. U dient daarvoor om te beginnen volgende berekeningen te maken:

1. het percentage van de interventie bepalen op basis van de criteria 'ligging' en 'inkomen';
2. nagaan of de geplande werken wel degelijk deel uitmaken van de subsidieerbare werken;
3. voor de eigenlijke berekening, het aantal werken per post beoordelen volgens de meeteenheden aangeduid in het beschrijvend gedeelte (oppervlakten in m², hoeveelheden ..., eenheden ...);
4. het aangegeven maximum (wettelijk bepaald per categorie van werken) per iedere geraamde hoeveelheid vermenigvuldigen; wanneer het totaal daarvan lager is dan de prijs gevraagd door uw aannemer, zal dit als referentie dienen voor de berekening van de premie. Als de 'berekende uitgaven' de prijzen van de aannemer overschrijden, dan gebeurt de berekening van de premie op grond van deze laatste, d.w.z. op basis van de werkelijke prijs;
5. de totalen (indien er meerdere zijn) samentellen en uw interventiepercentage toepassen op het algemene totaal van de geëvalueerde uitgaven: u hebt nu een eerste raming van uw toekomstige premie.

In dit stadium van uw raming dient u met de volgende regels rekening te houden

1. Geen enkele premie kan betaald worden indien het totaalbedrag van de aanvaarde werken minder dan € 1 250 bedraagt (inclusief btw) voor een aanvraagdossier.
2. Voor de werken die betrekking hebben op de gemeenschappelijke delen van een appartementsgebouw (bv. het dak), gebeurt de berekening op grond van de quotiteit van de woning van de aanvrager om zijn aandeel in de subsidieerbare werken te bepalen.
3. Voor eenzelfde woning is het totaalbedrag van de aanvaarde werken, dus de basis waarop uw interventiepercentage berekend wordt, begrensd tot een maximum van € 35 000.
4. Elke woning die, sinds 1 januari 1989, het voorwerp uitgemaakt heeft van de toekenning van een of meer premies bedoeld door het besluit, waarvoor het totaalbedrag van de aanvaarde werken het maximumbedrag van € 35 000 bereikt, kan pas opnieuw een premie genieten na een termijn van 20 jaar, te rekenen vanaf het besluit tot vereffening van de laatste schijf.
5. Indien de woning na de werken meer dan twee slaapkamers omvat, wordt dit maximumbedrag van € 35 000 voor aanvaarde werken verhoogd met € 5 000 per bijkomende slaapkamer.
6. Zodra het bestuur de premieaanvraag volledig verklaard heeft (ontvangstbewijs van volledig dossier), kan een voorschot van 90 % van het geraamde bedrag van de premie uitbetaald worden op voorlegging van een factuur van de aannemer waarmee vastgesteld wordt dat het geheel of een deel van de werken die het voorwerp van de aanvraag vormen besteld zijn. De aanvraag dient schriftelijk te gebeuren bij het bestuur.
7. Er dient verduidelijkt te worden dat enkel de berekeningen door het bestuur in aanmerking genomen worden om de premie te bepalen.
8. Bovendien kan voor dezelfde werken geen subsidie meer toegekend worden.

Lijst en beschrijving van de subsidieerbare werken

Opgelet

Het gedetailleerde bestek van de werken zoals het in artikel 1, 17° bepaald wordt, moet in geval van werken voor geluidsisolatie, de verbintenis van de aannemer bevatten om gecertificeerde materialen te gebruiken in overeenstemming met de bepalingen van het ministerieel besluit, en om de voorschriften van de gedragscode die door de administratie ter beschikking wordt gesteld na te leven.

Werken betreffende de stabiliteit van het gebouw (art. 3)

▪ Funderingen, balken, kolommen, metselwerken

Het gaat om:

- a. werken tot verbetering van de stabiliteit en de stevigheid van de gevels, de vervanging van of de versteviging van de funderingen, metalen structurele elementen, houten structurele elementen, structurele elementen in gewapend beton, draagmuren, steunmuren, gewelven, muurbogen, en gevel-elementen zoals de balkons en de loggia's, daarbij inbegrepen de herverdeling van lasten door het verplaatsen van dragende elementen; bij de metselwerken is het voegwerk inbegrepen;
- b. de opening en de dichting van openingen in draagmuren, met inbegrip van het plaatsen van lintelen, het verwijderen van puin en de afwerking.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 130 per m² specifieke oppervlakte voor de werken vermeld onder a), en tot € 100 per m² uitgevoerde oppervlakte voor de werken vermeld onder b).

▪ Roostering en vloerplaat

Het gaat om de werken betreffende de vloerstructuur in hout, gewapend beton en holle elementen, met inbegrip van de dragende chape.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 55 per m² specifieke oppervlakte.

Dak (art. 4)

▪ Dakbedekking

Het gaat om:

- de werken tot plaatsing of vervanging van elementen die voorzien in de waterdichting van een plat dak of de waterdichting van een hellend dak, opstaande dakdelen en de plaatsing van het onderdak inbegrepen,
  - de herplaatsing van bestaande of recuperatiedakpannen
  - de afbraak van de buitenschoorstenen en de afwerking ten gevolge van de afbraak van de schoorstenen.
- a. Dakbedekking van houten dakspanen, keramische dakpannen, natuurlijke leistenen voor hellende daken, EPDM voor platte daken of groene daken.
  - b. Dakbedekking van een ander materiaal.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot:

- a) € 100 per uitgevoerde m²
- b) € 80 per uitgevoerde m²

▪ Dakstructuur

Het gaat om werken met betrekking tot de plaatsing of de vervanging van constructies die bedoeld zijn om de dakbedekking te dragen waarin begrepen een structuurversterking bestemd om een groen dak of een zonneboiler te dragen.

Het bedrag van de werken is beperkt tot € 65 per uitgevoerde m².

▪ Bijhorigheden

Het gaat om het geheel van de bijhorigheden van het hellend of vlak dak, meer bepaald de goten, regenpijpen, de structuur en de waterdichting van dakvensters (dakkappel) waarvan het plat dak minder dan 3 m² meet, torentjes, dakvensters goten, dakkapellen, de afbraak en reconstructie van de buitenschoorstenen, met uitzondering van de cementering ervan.

Het bedrag van de aanvaarde werken wordt beperkt tot 35 % van het maximumbedrag van de aanvaardbare werken, berekend op basis van de oppervlakten en bedragen die toegepast worden op de dakbedekking en de dakstructuur (nl. 35 % van dakbedekking + dakstructuur).

Behandeling tegen vocht, huiszwam en verluchting (art. 5)

▪ Behandeling tegen vocht

Het gaat om het herstellen en het droogmaken van de muren door technieken zoals het inspuiten van vochtwerende producten, het insluiten van een waterdichtend vlies in het metselwerk, het vrijmaken van aangeaarde muren (cementering, aanbrengen van een waterdichte en verluchte buitenbekleding, drainering), plaatsing van bekuipingen.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 100 par m² specifieke oppervlakte.

▪ Behandeling van de huiszwam

Het gaat om het schoonschrappen van besmet plamuur- en pleisterwerk en de vernietiging ervan; de behandeling van het hout, het wegnemen van het besmette houtwerk, het inspuiten en het besproeien van het metselwerk met schimmelwerend zout, de boring in de muren en de plaatsing van schimmelwerende patronen.

Er wordt slechts rekening gehouden met werken uitgevoerd op basis van een verslag van een erkend laboratorium.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 100 par m² geteisterde oppervlakte.

▪ Verluchting

Het gaat om alle middelen die voorzien in een verluchting volgens de voorwaarden van de Energieprestatie van Gebouwen bepaald in de ordonnantie van 7 juni 2007 betreffende de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen, om de bedorven lucht af te voeren, de aanvoer van verse lucht en de sanering van ruimten te bevorderen.

Het bedrag van de aanvaarde werken wordt beperkt tot:

€ 75 per kamer geventileerd door een individueel mechanisch ventilatiesysteem;

€ 150 per kamer geventileerd door een gecontroleerd mechanisch ventilatiesysteem enkele flux;

€ 250 per kamer geventileerd door een gecontroleerd mechanisch ventilatiesysteem dubbele flux met warmterecuperatie.

Het wordt niet gecumuleerd met het bedrag van de werken vermeld in artikel 11, 1°.

Gas en elektriciteit (Art. 6)

▪ Elektriciteitsinstallatie

Het gaat om de bestanddelen, geheel of gedeeltelijk, van de elektrische installatie in een woning, met inbegrip van het algemeen schakelbord, het of de verdeelschakelborden, de potentiaalverbinding van de metalen massa's en de aardaansluiting, met uitsluiting van de meter, de parlofoon, het verlichtingssysteem en de beveiligingssystemen tegen diefstal en brand.

Er wordt een controleverslag van de volledige installatie, opgesteld door een erkend en onafhankelijk controleorgaan, aan de directie Stadsvernieuwing bezorgd.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 30 per m² specifieke oppervlakte.

▪ Gasinstallatie

Het gaat om de werken betreffende de plaatsing of de vervanging van de gasleidingen met uitsluiting van de teller.

Er wordt een controleverslag van de volledige installatie, opgesteld door een erkend en onafhankelijk controleorgaan, aan de directie Stadsvernieuwing bezorgd.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 500 per woning.

Thermische en geluidsisolatie (Art. 7)

Het gaat om de thermische isolatie van het dak, van de plankenvloeren en de muren die een verwarmd vertrek scheiden van een onverwarmd vertrek of van buiten, en de geluidsisolatie van de muren of vloeren tussen twee woningen.

De thermische weerstandscoefficiënt R van het isolatiemateriaal gebruikt voor de hele geïsoleerde oppervlakte moet hoger zijn of gelijk zijn aan 4 m²K/W voor het dak en hoger of gelijk aan 2 m²K/W voor de vloeren en de muren.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 20 per m² uitgevoerde oppervlakte; dit bedrag wordt tot € 25 gebracht als het gaat om natuurlijke isolatiestoffen op basis van plantenvezels of dierlijke vezels.

De bouwschil (Art. 8)

▪ Gevelbedekking

Het gaat om :

de plaatsing of de vervanging van een gevelbedekking op het buitenoppervlak van de muren, zodat deze beschermd zijn tegen slechte weersomstandigheden en worden verlucht,

- a. van leisteen of andere natuurlijke steen,
- b. van hout met een FSC- of PEFC-label*, (*bewijzen toe te voegen)
- c. van hout zonder label afkomstig uit de Europese Unie,
- d. van een ander hout of van een ander materiaal met uitzondering van PVC en andere vliezen op basis van asfalt of polymeren.

Het bedrag van de aanvaarde werken wordt beperkt tot:

- a) 60 € per uitgevoerde m²
- b) 60 € per uitgevoerde m²
- c) 50 € per uitgevoerde m²
- d) 40 € per uitgevoerde m²

▪ Coating

Het gaat om :

- werken van volledige of gedeeltelijke cementering van het buitenoppervlak van de naakte of afgekapte muren, met inbegrip van het afkappen van de gebrekkige bezetting,
- werken voor het uithalen van de voegen tussen de bakstenen en het weer opvoegen, dat afzonderlijk kan geschieden,
- werken van cementering uitgevoerd op de thermische isolatie.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 50 per uitgevoerde m².

▪ Raamwerk en deuren

Het gaat om:

- a. de herstelling en de aanpassing van bestaande ramen en de plaatsing van dubbele of drievoudige beglazing in die ramen,
- b. de plaatsing van nieuwe houten ramen met een FSC- of PEFC-label* met dubbele of drievoudige beglazing, (*bewijzen toe te voegen)
- c. de plaatsing van nieuwe houten ramen zonder label, maar afkomstig uit de Europese Unie, met dubbele of drievoudige beglazing,
- d. de plaatsing van nieuwe houten ramen zonder label met dubbele of drievoudige beglazing,
- e. de herstelling van buitendeuren aan de voorgevel.

Het bedrag van de aanvaarde werken wordt beperkt tot:

- a) € 300 per uitgevoerde m²
- b) € 300 per uitgevoerde m²
- c) € 200 per uitgevoerde m²
- d) € 150 per uitgevoerde m²
- e) € 200

In het geval van een geluiddichte beglazing en in het geval van de vervanging of de aanpassing van buitenramen en -deuren om er de geluidsisolerende eigenschappen van te verbeteren, waarin begrepen de verluchtingsystemen, worden deze bedragen met € 50/m² verhoogd.

Verwarming en sanitair (Art. 9)

▪ Plaatsing van verwarming

Het gaat om de plaatsing of de vervanging van een installatie voor centrale verwarming op gas of biomassa, daarbij inbegrepen de afvoer van de verbrandingsgassen. De verwarmingsketel dient minimum een condensatieketel te zijn (HR TOP-label). Indien de werken betrekking hebben op de installatie, dan zal deze uitgerust moeten zijn met een reguleringsstelsel bestaande uit een thermostaat en thermostaatkleppen. Het watercirculatiestelsel dat door niet verwarmde vertrekken loopt, dient geïsoleerd te zijn.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 1 500 voor de verwarmingsketel, en verhoogd met € 20 per m² specifieke oppervlakte indien de werken betrekking hebben op de eigenlijke verwarmingsinstallatie.

▪ Sanitaire installaties

Het gaat om de werken voor de plaatsing of de vervanging van sanitaire uitrustingen, met inbegrip van hun bijhorigheden en van de toevoer- en afvoerleidingen.

Het bedrag van de aanvaarde werken wordt beperkt tot € 700 per toestel tot 5 toestellen per woning.

▪ Sanitairwaterverwarmers

Het gaat om de werken voor de plaatsing of de vervanging van sanitairwaterverwarmers op gas. Deze waterverwarmers moeten voorzien zijn van een afvoerkanaal naar buiten zowel voor de invoer van frisse lucht als voor de verbrandingsgassen en van een anti-terugslagsysteem. Deze waterverwarmers moeten uitgerust zijn met een elektronische ontsteking. De waterverwarmers met een capaciteit van of kleiner dan 10 liter mogen elektrisch zijn.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 600 per woning.

▪ Rioleringen

Het gaat om de plaatsing en/of de vervanging, binnen het grondvlak van het gebouw met inbegrip van het uitgraven, afdichten en herstel in de oorspronkelijke staat van de vloer na de werken, van de afvoerleidingen, de onderzoekskamers met inbegrip van de deksels en de rioolkolken. Kunnen enkel subsidies genieten de leidingen waarvan de diameter groter is dan 90 millimeter ingegraven in en binnen het grondvlak van het gebouw.

Het gaat ook om de plaatsing van een scheidingsduiker om, in geval van overstroming, de instroom van water uit het rioleringnet te beperken.

Vetvangers worden niet gesubsidieerd.

Het bedrag van de aanvaarde werken wordt beperkt tot:

- a) € 80 per strekkende meter riool
- b) € 240 per onderzoekskamer
- c) € 80 per rioolkolk
- d) € 500 per scheidingsduiker

Binnenhuisinrichting (Art. 10)

▪ Trappen

Het gaat om de plaatsing en de vervanging van treden of van de gehele binnentrappen, in hout, beton of metaal, met uitsluiting van opklapbare trappen, met inbegrip van de bekleding, de overlopen, trapleuningen, spijlen in hout of metaal alsook de massieve leuningen.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 80 per trede.

▪ Toegankelijkheid voor personen met een handicap

Het gaat om de aanpassingswerken aan een woning en de plaatsing van specifieke voorzieningen, in rechtstreeks verband met de aard van de handicap van de aanvrager of van de leden van zijn gezin, betreffende de toegang, de bewegingsmogelijkheden binnen een woning, de breedte van de deuren, het sanitair, op basis van de technische voorschriften voor de toegang voor gehandicapten of personen met verminderde mobiliteit.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 7 500 per woning.

Geluidsisolatie (Art. 11)

▪ Rolluikkasten, brievenbussen en verluchting

Het gaat om de herstelling, de versteviging of de vervanging van bestaande rolluikkasten, de afsluiting en/of de vervanging van de brievenbussen en/of de openingen in de gevel, door de plaatsing van een volledig systeem om de beoogde doelstellingen te halen, de rolluikkasten en/of het metselwerk van de gevel om de natuurlijke ventilatie van de vertrekken waar geluidsisolatielwerken zijn uitgevoerd te waarborgen.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 2 300 per woning.

Regenwatertanks (Art. 12)

Het gaat om de werken tot herstelling, vervanging of plaatsing van een regenwatertank met een minimuminhoud van 1 000 liter per woning, evenals de plaatsing van een pomp en de aansluiting op, ten minste, een toilet met waterspoeling. Bij het plaatsen van een nieuwe tank, zijn de nodige grond- en metselwerken inbegrepen.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot € 1 500 per woning. Dit bedrag wordt met € 200 verhoogd indien een buffercapaciteit, dat is een tankvolume waarin het water niet bewaard wordt na een regenval, aan de regenwatertank wordt toegevoegd. Deze buffercapaciteit moet een minimaal volume van 1 000 liter per woning hebben. Het kan gaan om twee afzonderlijke tanks of om een tank met twee afvoeren van verschillende dimensies.

Verbetering van de binnenterreinen van huizenblokken (Art. 13)

Het gaat om:

- a. werken die betrekking hebben op de toename van de biomassa binnen de huizenblokken door de afbraak van bijgebouwen of van ruimtes die niet als woningen zijn geïnventariseerd;
- b. werken die de doordringbaarheid van de bodem beogen door de aanleg van kielborden, waterkommen, infiltratieputten en het slopen van dekplaten.

Het bedrag van de aanvaarde werken is beperkt tot:

- a) € 1 000 per woning
- b) € 1 000 per woning

Technische opvolging (Art. 14)

Het gaat om de opdracht van een architect geregistreerd bij de Orde, in uitvoering van een schriftelijke overeenkomst gesloten met de aanvrager en die de uit te voeren werken opsomt.

Het bedrag wordt beperkt tot 12 % van het bedrag voor de werken die op basis van de artikelen hierboven aanvaard werden.

Sociale Verhuurkantoren

Opgelet

Indien een overeenkomst gesloten wordt tussen een eigenaar of een beheerder van goederen en een Sociaal Verhuurkantoor, bedraagt het percentage van de tegemoetkoming 80 %.

Deze bepaling is voorzien binnen het kader van een herwaarderings- en groei beleid van het huurbestand en van zijn toegankelijkheid voor personen met geringe inkomsten.

Bestemd voor de Sociale Verhuurkantoren en voor de eigenaars en de beheerders die het goed niet bewonen

De wetgeving voorziet een premie met gunsttarief voor renovatiewerken uitgevoerd in het kader van een vastgestelde overeenkomst:

- tussen een natuurlijke persoon die de eigenaar is, en een Sociaal Verhuurkantoor;
- tussen een natuurlijke persoon die de mede-eigenaar is, en een Sociaal Verhuurkantoor;
- tussen de houder van een erfpacht van 20 jaar en een SVK;
- tussen de beheerder van het goed en een SVK;
- tussen een privaatrechtelijke rechtspersoon die over een titel van volledige eigendom beschikt, en een SVK.

Indien het Sociaal Verhuurkantoor eigenaar is of houder is van een erfpacht van 20 jaar, voorziet de wetgeving eveneens een hogere premie voor de renovatiewerken.

In die gevallen zal het percentage van de premie 80 % bedragen, onafhankelijk van de zonale waarin het goed ligt of van het inkomen van de eigenaar (Er dient bijgevolg geen attest van inkomsten of van gezinssamenstelling geleverd te worden).

De overeenkomst met het Sociaal Verhuurkantoor – huurovereenkomst of mandaat van beheer – moet afgesloten worden voor een minimumduur van 9 jaar na de uitvoering van de werken, deze duur kan herleid worden tot 5 jaar voor de woningen die op het ogenblik dat het dossier ingediend wordt, bewoond worden door huurders en beheerd worden door het SVK.

Met betrekking tot de woning(en) die gerenoveerd wordt/worden en die hier bestemd wordt/worden voor verhuur* (ten laste van het Sociaal Verhuurkantoor), spreekt met van 'eigenaar, mede-eigenaar of beheerder niet-bewoner' met een geregistreerd huurcontract.

De aanvraag kan betrekking hebben op meerdere woningen in hetzelfde gebouw waar de renovatie gelijktijdig gebeurt. Hieruit volgt dat het maximumbedrag van gesubsidieerde uitgaven (in principe € 35.000 per dossier over 20 jaar) vermenigvuldigd wordt met het aantal te renoveren woningen betrokken bij het aanvraagdossier.

De andere toekenningsvoorwaarden blijven evenwel van toepassing (ouderdom van het gebouw, categorieën van werken, aannemers, berekeningswijze van de premie, te bezorgen documenten, stedenbouwkundige vergunning, enz.).

Het is bijgevolg zeer raadzaam kennis te nemen van de hogergenoemde inlichtingen.

In tegenstelling tot de premie toegekend 'voor persoonlijke bewoning' waarvan de (mede-) eigenaar uiteraard een natuurlijke persoon is, kunnen 'privaatrechtelijke rechtspersonen' die vastgoed bezitten, met een SVK een overeenkomst sluiten en premies aanvragen.

Dit met uitsluiting van het Huisvestingsfonds, de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM), de Openbare Vastgoedmaatschappijen (sociale woningen), de gemeentelijke en gewestelijke Grondregieën, de Maatschappij voor de Verwerving van Vastgoed, de bejaardentehuizen, rusthuizen en homes die genieten van openbare subsidies voor de infrastructuur (Art. 3 van het besluit van 4 oktober 2007).

Bijzonderheid: de eigenaar of mede-eigenaar niet-bewoner kan niet vrijwillig geheel of gedeeltelijk afstand doen van zijn goed, noch dit opnemen binnen een vennootschap, vooraleer een termijn van tien jaar verstreken is vanaf de brief met de beslissing dat de premie toegekend wordt nadat het bestuur de werken na het beëindigen ervan bezocht heeft.

Documenten die bijgevoegd moeten worden

- Kopie van de overeenkomsten, huurovereenkomsten, beheerscontracten die de betrokkenen verbinden
- De documenten beschreven in het deel 'Dossiersamenstelling':
  1. De eigendomstitel,
  2. Het document dat de ouderdom van het gebouw aangeeft
  3. Het/de gedetailleerde bestek(ken) van de voorziene werken
  4. Duidelijke foto's van de te renoveren delen met de beschrijving van de werken.

En desgevallend

5. Een kopie van de notulen van de algemene vergadering van de mede-eigendom of een kopie van het akkoord van alle mede-eigenaars;
6. Een kopie van een overeenkomst met een architect,
7. Een kopie van de stedenbouwkundige vergunning en van de bijgevoegde afgestempelde plannen
of een kopie van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning die in behandeling is, en van de bijgevoegde plannen.

Opgelet: *het formaat van de plannen niet verkleinen zodat ze vlot leesbaar blijven.*

TER HERINNERING

Documenten die bij het aanvraagdossier gevoegd moeten worden (samenvatting)

▪ **Gezinssamenstelling**

Een door het gemeentebestuur afgegeven 'gezinssamenstelling'. Dit document mag op de dag van de indiening van het aanvraagdossier niet ouder zijn dan 3 maanden.

▪ **Het/ de aanslagbiljet(ten)**

Een kopie van het laatste aanslagbiljet van de belastingdiensten. Het laatste dat beschikbaar is. Of een buitenlands overeenkomstig document voor het betrokken jaar.

▪ **De eigendomstitel**

Bewijs van eigendom: eigendomsattest, in te vullen door de Ontvanger van de Registratie – is vervat in het formulier - of een kopie van de authentieke verkoopakte of een eigendomstitel afgegeven door een notaris.

▪ **Het document dat de ouderdom van het gebouw aangeeft**

Een document dat de ouderdom van het gebouw aangeeft. De kadastrale legger mag niet ouder zijn dan 1 jaar op de dag van indiening van het dossier.

▪ **Het/de gedetailleerde bestek(ken) van de voorziene werken**

Het gedetailleerde bestek van de werken zoals ze in artikel 1, 17° bepaald worden, waarbij - voor werken voor geluidsisolatie - de verbintenis van de aannemer om gecertificeerde materialen te gebruiken inbegrepen is, krachtens de bepalingen van het ministerieel besluit, evenals het naleven van de door het bestuur ter beschikking gestelde gedragscode.

Deze gedragscode is beschikbaar op de website:

<http://huisvesting.brussels.nl/premies-en-steunmaatregelen/premie-voor-de-renovatie-van-het-woonmilieu>

▪ **Foto's**

Duidelijke foto's van de te renoveren delen. Bij het deel met de beschrijving van de werken van het aanvraagformulier voegen.

▪ **De notulen van de algemene vergadering van de mede-eigenaars of het akkoord van de mede-eigenaars**

In geval van werken aan de gemeenschappelijke delen, een kopie van het proces-verbaal van de algemene vergadering van de mede-eigenaars.

In het geval van werken aan het deel van een goed in mede-eigendom, het akkoord van de gewone mede-eigenaren.

Desgevallend bij te voegen documenten

▪ **Overeenkomst met een architect**

Kopie van een overeenkomst met een architect

▪ **Stedenbouwkundige vergunning**

Kopie van de stedenbouwkundige vergunning en van de bijgevoegde afgestempelde plannen of kopie van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning die in behandeling is, en van de bijgevoegde plannen.

Wettelijke referenties

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 oktober 2007 (B.S. van 23.10.2007)
- Ministerieel besluit van 21 september 2011 betreffende de toepassingsmodaliteiten (B.S. van 29.09.2011)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2015 (B.S. van 15.12.2015)

